

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Italijani o Jugoslovanstvu.

Iz Trsta 4. januarja. [Izv. dop.]

Znani slovanožerec „Cittadino“ je prinesel včeraj voden članek pod naslovom „črnogorsko zakonodajstvo“, pisan in podpisan od g. profesorja Ficherta. Čudo je, da ta list Slovanom prijaznemu spiselju svoje prostore odpre, še večje čudo pa, da tak članek na prvo mesto postavlja. Toda taka mala nedoslednost je odpadniku, kakor je glavni urednik „Cittadina“ malenkost, ako se po tem potu doseže to, kar je v besedah „ta je prva“ nam Slovencem tako razumljivo izrečeno. Torej ne „Cittadino“, nego Fichert piše: „Zraven velevažnih dogodov in sprememb v zapadni Evropi godé se tiho ali ipak očitno stvari v sredini, to je v onih pokrajinah, katere Jugoslovansko imenujemo, katere morejo i morajo našo pozornost ná-se vleči. Nij temu dolgo, kar je Srbija iznebitva se turškega jarma, vvela ustavno vlado, in razvila neko živahnost v napredku, da si je pridobila naklonenost pri evropskih vladah, in vzbudila up pri vseh svojih sonarodnih sosedih: Jugoslovanski Piemont! Bosna in Ercegovina sta prvi v tem upu. A Črnogora! V svoji stoletni borbi proti občenemu tlačitelju protestuje zoper nasilje in kračenje narodnih pravic. Baš ta boj je uzrok, da ima Evropa nekake nejasne pojmove o divjem črnogorskem junaštvu, in o njegovi neomahljivi veri v končni uspeh. Stoprv v najnovjšem času so počeli ti pojmovi nekoliko bistriti se.

Ko bi bila zgodovina te kneževine bolje poznana nego je, občudoval bi izobražen svet rodo- in svobodoljubje brez primera, ki se nahaja v črnih hribih. 15000 prebivalcev Črnogore si je ohranilo po bitki na Kosovem

polji neodvisnost, in znalo si jo je braniti proti vednim navalom, se ve da s pomočjo prirodnih svojih trdnjav. Vladana od knezov Balsača (1421) potem Crnovića, postala je (leta 1516) pod Petrovičem ustavna, da si sama voli glavarja izmed svojih vladik, ki je bil navadno iz Petrovič-Njeguševine rodovine. Danilo iz omenjene rodovine je bil prvi posvetni vladar, odloživši svoje cerkveno škofovsko dostojanstvo. On ima zaslugo, da je utrdil neodvisnost svoje države, a še večjo, da je uvel novi zakonik, obstoječ iz 99 členov, ali paragrafov, ki je bil sè soglasno prisego sprejet in potrjen. Temu zakoniku bi se dalo iz znanstvenega stališča mnogo očitati, ali uspeh, katerega je imel v družabnih razmerah dežele, mu spričuje neizmerno zaslugo. Tudi njegov naslednik, sedanji knez Nikica je mnogo izboljšal; on je razširil deželo, uredil jej uradništvo, vpeljal javne šole, tiskarno, brzojavstvo itd. A baš taki napredki so pokazali potrebo novega zakonika, in izdelava tega se je bila izročila slavnemu Dobrovničanu Bogišiću, ki si je sposobnosti in gradiva za tako delo nabral v Beči, Berlinu, Parizu itd.

Nam se zdi ta napredek v zakonodajstvu velike važnosti, in je v zvezi z jugoslovanskimi težnjami sploh. — Opazujemo od nekoliko časa približevanje slovanskih narodov v zapadni Evropi; nij temu dolgo, kar je črnogorski knez italijanskemu kralju bratovski roko stisnil; razni evropski dvori so sprejeli in spoznali srbskega kneza kot neodvisnega in sebi enakega vladarja. To so novosti, ki zamorejo v Carigradu nekoliko srda prouzročiti, ali v katerih trezni politik nahaja potrjenje, da se mora politika v izhodu v slovanskem smislu preobrniti. — In če se pomisli, da se vse Jugoslovanstvo ozira na Srbijo in Črnogoro, je naravno, da vsak

korak, ki ga omenjeni dve kneževini v napredku napraviti, mora pospešiti dogodjaje, ki niso več ogibljivi. Tudi Italija mora prijazno in radostno opazovati, kar se na nasprotni jadranski obali godi, mora to delovanje podpirati, kajti v teh pokrajinah vstaja jej nov in mogočen zavetnik, ki jej odpira nova pota v trgovini, in jej bode lahko pomnožil bogastvo in utrdil obstanek.“

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(VII. seja.) Deželni glavar dr. vitez Kaltenegger se gorko spominja na Dunaji umrlega rojaka advokata dr. Župančiča, kateremu so sinovi kranjske dežele veliko hvalo dolžni, da je tako uspešno skrbel za Knafelnovo ustanovo, katera je imela, ko je on bil l. 1855 za superintendenta izvoljen, samo 19 štipendij po 120 gl., zdaj pa, ko je umrl, ima 36 štipendij po 240 gl. (Vsa zbornica v znamenje sočutja in hvaležnosti vstane.)

Poslanec vitez Gariboldi in drugovi interpelirajo vlado zaradi poprave ceste na močvirji čez Ižico na Kočevje.

Dr. Razlag izroča sledeči predlog: Slavni deželni zbor naj sklene: Da se zboljšajo razmere ljudskega šolstva na Kranjskem in da se v okoliščini pride nevarnosti preseljevanja znatne množine učiteljev v sosedne dežele se nalaga deželnemu odboru, naj potrebná sredstva in poti preudari ter v prihodnjem zasedanju o tem poroča in nasvete stavi. Dr. Razlag, dr. Zarnik, Karel Rudež, Peter Kozlár, vitez Gariboldi.

Baron Abfaltretnr poroča o vladnem načrtu postave za napravo novih zemljiških knjig.

V generalni debati se oglasi dr. Zarnik:

Listek.

Bolgarski car Simeon.

Po A. Hilferdingu priredil prof. J. Steklasa.
(Dalje.)

Tudi na Donavi so bili Bolgari srečni. Lokapin je bil sicer doplul z brodovjem, da se združi s Pečenezi, ali nij se mogel z njimi pogoditi, ker oni, zaznaje za zmago Simeonovo, nijso hoteli udariti na Bolgare, nego so se vrnoli v svoje stepe, in brodovje odjadra v Carjigrad.

Po zmagi na Acheloju je mogel Simeon izpolniti davno željo, da povzdigne namestu bizantinskega bolgarsko carstvo. Sedaj mu je moralo pasti na um, da zameni svoj slovanski naslov „knez“ z naslovom, ki je po mnenju slovanskem in grškem pripadal naslednikom Avgustu in Konstantina. Pa zares

so oglasili Simeona za carja, a on sam si je pridjal kasneje oholi naslov samovladalca rimskega. Ali da se tudi uzakoni naslov carja, trebalo je takrat iti ali v Rim k papežu, ali pa v Carjigrad k patrijarhu. Car ponovi ugovor z Rimom, in papež pošlje novemu bolgarskemu carju carsko krono in svoj patrijarhalni blagoslov. Simeon je uredil svoj dvor kolikor mogoče sijajno, ter zadržal za neke dvorske slovesnosti grški jezik. Bizantinski letopisec pripoveda, da so Simeona odbrani in z zlatimi in s srebrnimi oklepi prevideni vojaci kakor carja grškega pozdravljali.

Ko je hotel Simeon po zmagi pri Acheloju iti pred Carjigrad, začel je snovati nove osnove, ter je poslal samo nekoliko vojske tjakaj. Ž njo je brzkone hotel strašiti vlado; ali vojaci, neimajoči nobenih ovir, prodrli so do prestolnice, pleneči vse okoli in okoli.

Grški vojvoda, Leon Phoka, ki je bil zopet vojsko zbral, udari na Bolgare, ali oni ga potolčejo, in on mora pobegniti; vsled tega ostane vsa okolica do carjigraških nasipov v bolgarske lasti.

Zakaj odloči Simeon sedaj, mesto da z vzetjem Carjigrada vojsko dokonča, na Srbijo udariti? Je-li morda videl v mogočnej zvezi Srbov, Magjarov in Grkov kakšno nevarnost? Bodi-si da je hotel najpopreje Srbijo osvojiti, pa potem še z večjo silo napasti Carjigrad? To poslednje je najbolje vrjetno, in na to ga je nagnilo brzkone slabo stanje Srbije.

Osvojivši si in uredivši na brzo roko Srbijo, odloči Simeon zopet udariti na Carjigrad (l. 923). Na početku pomladi pošlje on znatno vojsko pod zapovedništvom svojega sorodnika Chagana Minika, ki je prišel pete postne nedelje pred Carjigrad, a Simeon

Jaz hočem svoje mnenje izraziti o tako imenovanem deželno-tablarskem posestvu. Že leta 1868 je bilo v kranjskem deželnem zboru, ko se je govorilo o preuredbi volilnega reda za Kranjsko, izrečeno, da bi v velikem posestvu imel vsak volilno pravico, kdor 100 gl. davka plača, kakor je to na Goriškem in v Dalmaciji in kar bi bilo po mojem mnenju popolno pravično, tudi pri nas, ker nema deželna zemljiška knjiga nobenega pravnega naslova, in sem jaz zato, da se ta posestva upišejo v zemljiške knjige, kakor drugo. Deželno tablarsko posestvo je zadobilo poseben privilegij l. 1861, ko je po Šmerlingovem oktroiranem volilnem redu zadobilo pravico, si izvoliti neprimerno veliko število poslancev v deželni zbor. Jaz sem tega mnenja, da to vpisanje velikega posestva v deželno zemljiško knjigo je velikim posestnikom samim neugoden, ker spadajo pod deželno ali okrožno sodnijo, in morajo mnogokrat zaradi prav malostnih stvari, ki jih imajo pri sodnji opraviti, storiti daljno pot v Ljubljano ali Novomesto. Jaz bi bil uže kot član odbora staval predlog, da se ta srednoveka inštitucija odpravi, ali jaz vem dobro, da bi se bili potem dotaknili deželnega in državnega volilnega reda, in nam tako potrebna postava o napravi novih zemljiških knjigah ne bi bila potrjena. Toliko izjavljam za varstvo stališča v tem vprašanju.

Dr. Razlag predlaga neko preuredbo §. 30, katere pa zbornica ne odobri.

Dr. Supan govori pri predlogu odborovega nasveta, naj se vlada naprosi, da bi se posilno legalizovanje nekoliko olajšalo, in govori proti posilnemu legalizovanju o obče, češ, da nij drugega nič, kakor nepotrebna, ljudstvo mučеща postava.

Dr. Zarnik stavi predlog, naj zbornica izreče, naj vlada posilno legalizacijo popolno odpravi.

Ta predlog podpira g. Kramarič, ki pravi, da so „notarjuši“ druga največja štirba kranjske dežele.

Dr. Costa nasvetuje, da se glasuje o dr. Zarnikovem jako važnem predlogu ustno.

Dr. Zarnikov predlog se sprejme z vsimi glasi proti nemu (baron Apfaltrera).

Dr. Bleiweis poroča v imenu zdravstvenega odseka o vladnem načrtu postave za uredbo zdravniške službe po občinah in nasvetuje:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Predloženi načrt postave o orga-

nizaciji zdravstvenih služeb v občinah se ne sprejme;

2. deželnemu odboru se nalaga, da z ozirom na potrebno vredbo zdravstvenih zadev v občinah vladni načrt temeljito prevdari po zaslišanji večih občin in po dogovoru s c. kr. deželno vlado za deželnim razmeram primerno vredbo zdravstvenih služeb potrebno gradivo si nabere, o tem prihodnjemu deželnemu zboru poroča in pripravne nasvete stavi;

3. deželnemu odboru se naroča, po c. kr. deželni vladi pri visocem ministerstvu notranjih oprav ponoviti prošnjo, da se kranjski deželi dadó še sila potrebni 3 ces. kr. okrajni zdravniki, da tako dobi vseh 10 kakor jih je imela pred organizacijo zdravstvenih zadev 1870 leta.

Ti predlogi so potem, ko je bil vladni zastopnik g. Roth govoril proti njim, vitez Gariboldi, grof Thurn in poročevalec pa so jih podpirali, bili enoglasno sprejeti.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 7. januarja.

Čem bolj se bliža sestop **državnega zbora**, tem bolj čudno se drže obrazi v ministerskih krogih. Nadeje, ki so se stavile na konfesijonelne predlage, so popolno zginitile. Ministerstvu vse polzi pod nogami. Kakor celo oficijozni listi pišejo, so naši močni vladi tikoma konfesijonelnih vprašanj roke popolno zvezane, in da se ima v tem obziru zveličanje le od inicijative poslanske zbornice pričakovati. Sedanja vlada si ne more pomagati, to je značaj i ekonomične i politične situacije v Avstriji. Kar se tiče pravnih predlag vladnih, obstoje baje iz postavnih načrtov, ki se tičejo naprave železniških zemljiščnih knjig, varstva zastavnice, liberiranja akcij in novega izvrševalnega reda.

V **hrvatskem** saboru so se postavni načrti tikoma sodnikov v tretjem branji sprejeli, in sta se poslance Kukuljević in Wisner definitivno verificirala.

Vnanje države.

Srbski minister Cenić prava je v skupščini imel dolg govor tikoma odpravljenja telesne kazni, ki marsikaj odkrije v kulturni zgodovini Srbije in na poprejšnjo vlado ne meče najboljšje luči. Cenić govori, da so bili časi, ko se je z ljudmi grše ravvalo, kakor se živino, in našteva, kako so ljudi mučili. Največ udarcev je bilo poprej 300, pod Rističem je bil maksimum uže samo 50; dalje pravi, da so Srbi vsi enaki, da besede gospod in sluga niste prava mera za človekovo vred-

velikaše, nadarivši je bogato, pošlje v Afriko in odvrne z veliko svoto novcev Kalifa od njegovega zaveznika.

Med tem dospé prednja bolgarska straža pred Carjigrad. Car si je prizadeval, da brani palače zunaj mesta pri „studencih“ in gornji del luke, za to se zbere vojska; brodovje odjadri v luko in vojska spravi se iz ladij na suho. Grci so se postavili na poljani pri „studencih“, a Bolgari na bližnjih holmcih. Ti se iznenada s strašnim krikom vržejo na sovražnika, zmešajo ga, ter preženejo do morske obale. Begunce deloma Bolgari ssekajo, deloma pa je morje požré, ko so se hoteli brodovju približati. Bolgari odvečejo množino ujetih, poplene zamestne palače in z ognjem pokončajo luko ter osvoje vso okolico carjigraško.

(Konec prihodnjíč.)

nost, kajti sluga postane večkrat gospod, in narobe. Blaznavac in Ristić sta bila v mladosti sama služabnika. Sploh pa pretepanje nikogar ne poboljša. To strašno sredstvo se mora mogotcem iz rok izpuliti, kajti posluževati se ga mogó le oni, ki hočejo vedro vladati. A mi hočemo kaj drugega dokazati, mi smo iz dolžnosti ministri, vlada in parlament si ne smeta biti sovražna, ona reprezentirata narod, torej morata tudi za narod delati. Zato vzemimo mogotcem palico iz rok, da se nihče v njegovem pravu ne žali. — Ta govor je v Srbiji epohalen.

Serrano je prevzel predsedništvo **španjske** republike. Salmeron je v seji kortesov Kastelarja prosil, naj ostane še predsednik eksekutivne oblasti, a on nij hotel. Tu pride general Pavia z oboroženimi meščani in topovi pred poslopje, in terja razpuščenje kortesov. Novo ministerstvo je zloženo iz konservativcev in radikalcev: Serrano, predsednik. Sagasta zunanje, Figuerola, justico, Becerra, poljedelstvo, Eghagaray finance. Ministerstvo je izdalo razglas, ki terja, naj se sprizajzijo vse stranke, da se premaga nevarnost, ki jim žuga od Karlistov in intransigentov; češ, da si bo, ako sta ta dva sovražnika premagana, dežela sama gospoda volila. — Moriones se je v Santonni zopet uladjil, ter gre proti Santanderu; 24 Karlistovskih bataljonov mu gre baje od Bilboe nasproti.

Dopisi.

Iz Šmarja pod Ljubljano 3. jan.

[Izv. dop.] Ker je v dopisu od 2. decembra pr. l. v listu 280 „Sl. Nar.“ bolj splošno o zadevah naše pošte govorjeno, hočem jaz nekaj bolj natančno to reč popisati.

Leta 1871 smo prosili mi Šmarci, kakor tudi na dotični prošnji podpisani okoličani šmarski, da bi dobili tukaj v Šmarije ekspedicijo poštno, ker bi bilo večjemu delu tukajšnjega prebivalstva bolj vstreženo, ko bi se to zgodilo. C. kr. poštna direkcija v Trstu se obrne do c. kr. okraj. glavarstva v Ljubljani in vpraša, ali je res temu tako, kar je tudi c. kr. okraj. glavarstvo potrdilo in priporočilo, naj se naša prošnja usliši. Vled tega pa je c. kr. poštna direkcija v Trstu g. Lukmanu zaukazala (ker poštних ekspedicij več nij, ampak poštni uradi) naj nemudoma preskrbi, da se poštni urad v Šmarije prestavi, pod kakoršnim imenom če, sicer se bo to mesto razpisalo, ter drug poštar poiskal. Ali kako je ta ukaz g. Lukmana ostrašil! Šel je moledovat in prosit k vsem, kateri bi mogli kakšen upljiv do tega imeti, da bi pošta še v Brvacah na samoti (!) ostala, ker tam ima posestvo in zelo od rok bi mu bilo, konjske hleve tam kje, poštni urad pa v Šmariji imeti in je posebno c. kr. poštno direkcijo s tem pregovoril, da je obljubil v Šmarije omarico za pobiranje pisem in enega človeka dobiti, da se bodo pisma zanaprej v Šmariji dobivala in oddajala. V resnici je tudi prosil tukajšnjega kupca g. R, da bi on to prevzel in preskrboval. Ali ta je kmalu prevedel, da mu to ne kaže, ker prvič človek, ki bi pisma nosil, preveč stane in drugič je tudi zelo nevarno denarna pisma na svojo odgovornost iz Brvac v Šmarije prenašati, katere prebrisani g. Lukman nij hotel prevzeti. Tako je ostalo zopet vse pri starem, dokler smo mi o tem molčali. G. Lukman nám, kakor tudi onim, ki so z námi na prej imenovani prošnji podpisani, nij hotel nikakor postreči, še toliko ne, da bi prazna pisma in časnike v redu pošiljal, še manje pa, da bi obljubo,

je imel za njim priti s težko oboroženo vojsko. Ali videč, kako je težko, samo s subega osvojiti Carjigrad, sklene preskrbeti si brodovja, pa zato se posluži on malo nepoštenih sredstev. Poslal je namreč poslanca arab-skemu Kalifu Faltu, ter se z njim takole pogodi: Arabsko brodovje pojde proti Carjigradu, katerega bode Simeon s subega opasal z vojsko; ako se mesto z zedinjenimi močmi vzame, bode se plen podelil med Arabe in Bolgare; Carjigrad bode pal pod Bolgarsko, a Moreja bržkone Kalifu, kar pa letopisec ne spominja. Faltum sklenivši to pogodbo, pošlje nekoliko svojih velikašev Simeonu, ali je Kalabrezi, vedni protivnici Arabov, ulove, in s Simeonovimi poslanci v Carjigrad pošljejo. Jako se je bil prestrašil car Roman, ko je slišal o teh ugovorih, ter vrže bolgarske poslanca v ječo, a saracenske

ki jo je c. kr. poštni direkciji storil, izpolnil, in tako smo bili prisiljeni prošnjo ponoviti.

Ali kako se začudim, ko je taisto predstavljeno pošte, kar je bilo pri ravno teh okoliščinah pred več ko enim letom od c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani, kakor tudi od c. kr. poštne direkcije v Trstu za potrebno spoznano, in uže zaukazano zdaj brez navedenja naj manjšega uzroka ali dokaza odrečeno. — Kaj nam je storiti? si mislimo. Obrnemo se do ministra kupčije osobno in izročimo mu dotično spomenico. Sam minister nam je povedal, da mu je ta reč popolno neznana, in obljubi, da, ako je tako, kakor smo mi povedali, gotovo našim željam ustreže. — V resnici pride kmalu potem neki poštni uradnik to reč v Šmarje preiskavat, ter nas popraša, katere vasi bi bile bližje do Šmarje, ter za-nje bolje pošta v Šmarji; te so namreč: Šmarje, Sap, Sela, Paradišče, Podgorica, Slivnica zgornja, Mali Lipoglav, veliki Lipoglav, Pance, Brezje pod Lipoglavom, Repče, Pleše, Dole, Reber, Lanišče, Lesičje z leškim gradom, Malivrh, Velikivrh, Razdrto, Tlake, Ganjiče, Zalog, Derglarija, Klanec, Škoflica, Cegelnica, Glinsek, Gumnišče, zgornje Blato, Huda polica, Vino, Drenik.

Vasi, katere imajo pote do Šmarje naravnost, do Brvac pa nobenih naravnost, ampak le čez Ponovo vas in Grezuplje, tedaj jim je gotovo bolj ustrezno, da je pošta v Šmarji so: Smerjen, Gradišče, Udje, Pece, Bičje, Št. Jurij, Lipljene, Malavas, Goričica, Vrbičje, Vrh, Podgoričica, Rogatec. — Na njega stran pa bi bile samo vasi: Berovce, Hrastje, Perovo, Mala in velika Staravas, Blato zdoljne, Grezuplje, Stranskavas, Jero-vavas, Žalina, Gatina, Malo in veliko Mlačevo, Slivnica doljna, Cerovo, Ponovavas, Račina mala in velika, Zagradec, in dva gradova, namreč Praprotiče in Boštanj, katerih posestniki pa lahko vsak dan na svoje streške na pošto pošiljajo.

Domače stvari.

— (Stroške za kužne bolezni) je kranjska dež. vlada v l. 1873 na 13.000 gl. proračunila, v istini pa 50.000 gold. izdati morala. Poleg koz in kolere je posebno živinska kuga mnogo tega denarja požela.

— (Osepnice) se širijo med šolsko mladino v Kranji. Do zdaj je zbolelo uže 53 otrok.

— (Imenovanja.) Gosp. Štrucelj, sodnijski adjunkt v Velikih Laščah je predstavljen v Zatičino. Avskultant Weiglein je imenovan za adjunkta v Krškem in L. Jenčič za adjunkta v Velikih Laščah. Vsi trije so poštteni liberalni narodnjaki.

— (V Celje) pride za adjunkta pri sodnji g. Wagner iz Konjic.

— (Iz Svetinje pri Ormužu) se nam piše: Poročal sem Vam pred dvema dnevoma o požaru in uže je drugi požar. Denes v jutru okolo 6. ure namreč je začelo goreti pri Juršu v Žerjavincih. Kakor se čuje, je te nesreče kriva gospodinja sama, ker je pustila obelo na ognji, in šla po drugih opravilih. Obela se je užgala od te saje v dimniku in potem slama na strehi. Zgorelo je razen živine in nekaj pohištva, vse. —

— (Iz Maribora) se nam piše: Baš na novega leta dan sta zopet iz mariborske bogoslovnice dva bogoslovca izstopila (eden iz 4., eden iz 3. leta). Le tako naprej s fanatizmom in nestrpnostjo, in kmalu ne bo nihče v teologijo šel.

— („Slov. Gosp.“) se o novem letu tudi priporočuje učiteljem, rekoč, da jim nij — sovražen. Kako ste pa takrat učitelje ljubili, ko ste pisali, da kmetji tožijo, da so samo zavoljo učiteljev in doktorjev zdaj na svetu. — Če uže 600 učiteljev na Štajerskem dež. š. svet plačuje, meni „Slov. Gosp.“, naj potem dežela vse učitelje plačuje — iz tega bode sledilo, da jih bode dež. š. svet tudi imenoval. In mi učitelji ostanemo pri tem, kar smo zadnjič trdili, namreč, da je bilo glasovanje konservativcev v štaj. zboru proti večji avtonomiji okrajev in srenj; kajti potem bi krajni š. sveti zgubili pravico nasvetovanja, in okrajni šolski sveti pravico imenovanja učiteljev. U.

— (Goriška preparandija) je letos primerno jako manje obiskovana, nego v lani. Pravih kandidatov je v I. razredu slovenskem 5; v I. laškem nobenega; v II. slov. 6; v II. laš. 5; v III. slov. 6; v III. laš. 3. Zraven tega je poslušalcev v I. slov. 3 in v II. laš. 1. Da je letos tako malo pripravnikov, uzrok je baje edino to, ker so zdaljšali dosedanjo trirazredno preparandijo na štirirazredno; uže letošnji drugoletniki bodo morali menda dognati 4 tečaje. Da pa ta nova naredba nij za učiteljstvo koristna in marsikaterega mladeniča, ki se je sicer uže namenil za učiteljski stan, od svojega namena odvrne, je jasno. Obširneje, zakaj nij to pametno in koristno, v eni prih. številki „Sl. N.“. — Za slovenske pripravnike sta prišla na goriško učiteljske dva nova profesorja, namreč gospod prof. Lavtar iz Ljubljane, za matematiko in fiziko, in gosp. Kršnik iz Novega mesta za zgodovino in slovenščino. Prirodopis podučuje v vseh razredih v nemškem jeziku gosp. prof. Franjo Erjavec.

— (Iz Postojne) se nam piše: Pri obnem zboru naše čitalnice v Postojni so bili za leto 1874 sledeči gospodje izvoljeni: Predsednik: Lavrenčič, deželni poslanec itd. Namestnik: Robič, c. kr. davkarski nadzornik. Tajnik: Padar. Blagajnik: Robič, c. k. davkarski višji nadzornik. Odborniki: Dr. Razpet, Robič, Resman, Stegel Tomaž, Padar, Dietrich Andrej. Namestnika: Dr. Samec, Kutin. — Na novo ustanovljeni odbor je napravil na Silvestrov večer tako imenovani „domači večer“ s smešno tombolo, petjem in plesom. Udeležilo se je žalibog le malo občinstva, vendar smo med temi radi videli g. okrajnega glavarja s svojo družino. To bi vendar moralo dokazati, da „čitalnica“ ima drug namen nego nekateri menijo in se s tem odtegujejo veselici. Čudno pa je, da se nobeden iz narodnih duhovnikov ne vpiše v narodno naše društvo. — Čitalničen odbor bode napravil pred pustom še sledeče veselice: 11. in 25. januarja, 15. februarja. Trdil se bode, da svojim nalogam popolno zadosti.

— (Lov.) Na potoku Ježici pri Ljubljani je krojač Strecker ustrelil dva labuda, — redki lovski gosti pri nas.

— (Umor.) C. kr. pravdnistvo ljubljansko išče Jos. Ušeničnika, usnjarja iz

Poljan, ki je na sumu, da je umoril Blekmanovega iz Tolpalič.

— (Iz deželnega odbora.) Ker je računsko poročilo, v katerem se sicer točno poroča o vsacem kebru, ki je izdan za ubitje kacega steklega psa, — izpuščen je (menda po nesreči) prav važen račun, katerega mi iz aktov deželnega odbora prepišemo in tu bralcem podajemo. Glasi se v originalu tako-le: Expensar betreffend die Angelegenheiten des löblichen Landesauschusses von Krain für die Zeit von 6/4 1872 bis 14/2 1873. Klage der Stadt Triest pto 337211 f. ö. W. Reise nach Görz im Auftrage des Landesauschusses behufs Besprechung mit den Landesauschüssen von Görz und Istrien über den gegen die Stadt Triest einzuhaltenden Vorgang: Wagen zum Bahnhof in Laibach 1 fl., Bahngebühr nach Görz 10 fl. 38 kr., Wagen vom Bahnhof in Görz 1 fl., Diät ob 2 Tage Aufenthalt à 10 fl. 20 fl., Wagen zum Bahnhof in Görz 1 fl., Bahngebühr nach Laibach 8 fl. 69 kr., Wagen vom Bahnhof in Laibach 1 fl., Zeitversäumnis und Conferenz mit den Landesauschüssen Görz und Istrien 30 fl., Verfassung des Fristgesuches zur Erstattung der Gegenschrift pto Verpflegskosten c. Land Triest 2 fl. 50 kr., Abschrift 1 fl., Vollmacht sammt Stempel 1 fl. 50 kr., Besorgung des Vidimus einer Vollmacht 50 kr., Stempel hiezu 50 kr., Schreiben an Dr. Grund wegen Mitfertigung des Fristgesuches zur Gegenschrift c. Land Triest 80 kr., Abschrift, Exp. Porto 60 kr., Abschrift des Urtheiles und Gründe c. Land Triest 90 kr., Umstehende Information zur Gegenschrift gegen den Landesauschuss Triest 40 fl., Verfassung der Gegenschrift ob 15 Bogen à 6 fl. 90 fl., doppelte Abschrift 12 fl., 30 Stempl à 50 kr. 15 fl., Abschrift der Vollmacht sammt Stempel 30 kr., Abschrift der Beilagen 2 und 3 3 fl. 20 kr., 15 Stempel à 15 kr. 2 fl. 25 kr., hiezu doppelte Abschrift der Beilage 4 40 kr. 2 Stempl à 15 kr. 30 kr., Exped. Porto 1 fl. 20 kr., Schreiben an Dr. Grund pto der am 29/1 1873 angeordneten Tagsatzung c. Land Triest 80 kr., Abschrift, Exped. Porto 40 kr., Reise nach Wien zur Verhandlung beim Reichsgerichte, Bahngebühr nach Wien und zurück 55 fl. 4 kr., 2 Fiakergebühren von und zum Bahnhof in Laibach 2 fl., desgleichen in Wien 6 fl., Diät durch 9 Tage à 10 fl. 90 fl., Reassumirung der gesammten Verhandlung, neuerliches Studium der Akten und Vorbereitung zur mündlichen Verhandlung 100 fl., Vorstand bei dieser Verhandlung und Plaidoyer 250 fl. Wagen bei den Informationsbesuchen bei mehreren Mitgliedern des Reichsgerichtes 4 fl., Zeitverlust durch 9 Tage à 20 fl. 180 fl., Vorlagebericht 1 fl. 50 kr., Stempel à 50 kr. und Beilagenstempel à 15 kr. 65 kr. — Gesamtguthaben 936 fl. 41 kr. — Laibach am 14. Februar 1873. Dr. E. H. Costa m/p — Z odlokom št. 1032 je bilo gosp. Costi nakazano teh 936 gold. iz deželne kase potegniti in kakor priča Costova pobotnica od 10. marca 1873 jih je tudi potegnil. Pri tej priliki se domislamo, da so „Novice“ štev. 38 l. 1873 rekle: da smo mi „narodovci“ taki „ljudje, ki si dajo plačati vsak korak za narod“. — V 19. št. od 7. maja 1872 pa na strani 151. pravijo „Novice“ o izvrstnem našem prijatelji g. dr. Costi te-le besede: Dr. Costa brez plačno (ta beseda je debelo tiskana) opravlja svoja opravila. Nu, mi vemo, da vsak delavec je svoje plače vreden,

a 936 gold. je za tako stvar, za revno kranjsko deželo malo mnogo.

Razne vesti.

* (Konfiskacije leta 1873.) Preteklo leto se je v avstrijskih deželah konfisciralo vsega skupaj nad 400 tiskanih stvari, in sicer: na Češkem 212, na Nižjeavstrijskem 47, v Istriji in Trstu 39, na Moravskem 30, v Galiciji 21, na Kranjskem 10, v Gorici in Gradiški 8, na Štajerskem 7, na Koroškem 3, na Tirolskem in Sileškem po 2, na Gornjeavstrijskem, v Dalmaciji, Salcburgu in Bukovini po 1.

* (Dragocena kokoš.) Neka gospodinja v Litomerich na Češkem je te dni zaklala kokoš, ki je imela v želodcu nad sto žlahtnih kamenov granatov, izmed katerih so bili nekateri zelo debeli.

* („Žegnana hiša.“) V novi hiši gospoda Karla Burjana v Smihovem predmestju v Pragi se je rodilo preteklo leto od junija do konca decembra 28 otrok, kateri še vsi živé.

* (Tržaški poštni vlak) se je v nedeljo zjutraj pri Hetzendorfu trčil s tovornim vlakom. Lokomotiva poštne vlaka se je zdrobila in vozovi so skočili iz tira ter se koplili drug na drugega. Ljudje so se iz spanja zbudili, in pobijali okna ter ven skakali; zraven tega je bila še noč. Več jih je poškodovanih, eden ubit. Vodja lokomotive je baje uzrok nesreče, pa izgovarja se, da zaradi dima signala nij videl.

* (Zanimiva princeza.) Pred deseti leti je odšel iz Temešvara mlad mož, mizar po svojem rokodelstvu, katerega so imeli njegovi ljudje uže za zgubljenega ali mrtvega. Te dni pa so dobili njegovi starši pismo, da se je v Sudanu v Afriki naselil, in da je tam črno princezo za ženo dobil. Ker so stariši njegove žene umrli, podedovala je ona za njimi cele kupe zlatega peska. Zato se bo on vrnil z njo vred v Evropo, v Temešvar, in bo tam kot grozno bogat mož živel.

* (Bonapartisti v Parizu) se poslužujejo vseh sredstev, da bi cesarskega princa Lulu popularnega naredili. Med drugim so dali zgotoviti 5 milijonov njegovih podob z napisom: „vse za narod in z narodom!“ Te podobe niso večje, kakor poštne marke in so zadaj z gumijem namazane, da se lahko kamor hote prilepijo. Policija je dobila ukaz, naj jih povsodi strga.

* (Matuzalem.) List „Anglo Brasilian Times“ trdi, da njegov urednik pozna moža, ki se je rodil 21. dan leta 1695, ki je dozdaj torej doživel 178 let! Jože Martin Continho je bistre pameti in popolno zdrav; samo v rokah ali nogah ga véasi trga. Starec pa se tolaži, da se to godi tudi ljudem, ki so mlajši kakor on. On ima 122 unukov, 86 praunukov, 22 praunučičev in 20 prapraunučičev!

Poslano.

Gosp. Lukmanu v Brvacah!

Do sedaj smo dobivali vsaj prazna pisma in časnike v Šmarje, akoravno v nobenem redu. Kaj pa Vas zdaj moti, da jih na Grezuplje v krčmo pošljate, kjer je nam še bolj od rok, kakor ko bi morali jih v Brvace iskati hoditi. Prosimo Vas pošljajte jih v Šmarje, kjer je nam naj bolj priлично po nje hoditi, ker tam imamo vsaj druge opravke, katerih niti v Brvacah niti v Grezupljem nemamo.

Sent-Jurčan v imenu več družih.

Umrli v Ljubljani

od 30. dec. do 5. jan.

Marija Jamnik, delavska vdova, 67 l., na pljuč. mrtu. — Karl Marovt, delavec, 23 l., na pljuč. tuberk. — Fr. Pire, otrok kroj. pom., 4 l., na pljuč. mrtu. — Viktor Paschali, inženersk pom., 26 l., na mrzlici. — Matej Petrič, hlapec, 35 l., na kozéh. — Valentine Mathian, 11 m., in Albina

Merluci, cukrarsk otrok, 9 mes., obe na kozéh. — Marija Grahek, ubožica v zavodu, 96 l., na oslabljenji. — Ani. Mancin, cukrarsk otrok, 15 mes., na difteriti. — Jož. Krompester, kaznenec, 25 l. in Frid. Rohn, čevjar, 74 l., na pljuč. tuberk. — Matilda Malner, otrok računskega oficijala, 3 1/2 l., na kozéh. — Tom. Stefančič, sodar, 28 l., na kozéh. — Frančiška Flander, mizarsk otrok, 2 1/4 l. — Gvido Fancel, otrok računskega oficijala, 2 1/2 l. — Filip Srebot, mizarsk pom., 27 l., Franc Žežek, pekovski pom., 19 l., Frančiška Kapler, delavsk otrok, 1 l., Franc Starin, kočar, 30 l., Neža Zaletel, dekla, 30 l., Franc Frandoni, fabrišk kurnik, 35 l., in Hermine Malavrh, hči računovodje pri južni železnici, 5 l., vsi na kozéh. — Marg. Strbl, prebivalska vdova, 72 l., na slabosti. — Mih. Pletner, delavec, 57 l., na pljučni bol. — Kristina Ciar, dninarica, 59 l., na pljuč. bol. — Erieff Wurner, otrok gimnaz. profesorja, 1 l., Katarina Švic, 44 l., na spridenji črev. —

Tujci.

4. in 5. januarja:

Evropa: Miler, Guly iz Gradca. — Seva-stopulo, Brusudima, Bosich iz Trsta. — Malusa iz Pole. — Nussa iz Trsta. — Domiani iz Genove. — Sestra Veronika Nothbauer iz Dunaja. — Führer iz Dunaja.

Pri Elefantu: Grof Barbo iz Rakovnika. — Br. Tauffrer iz Višnjegore. — Taučer iz Vač. — Tanšek iz Brežic. — Weiller, Königsberg iz Kaniže. — Friedman iz Dunaja. — Wolf iz Trsta. — Barth iz Linca. — Friedenthal iz Kaniže. — Russ iz St. Martina. — Gospa Ibis iz družino iz Carigrada. — Soinsches iz Slatine. — Kozuh iz Loke. — Mlinar iz Zagorja. — Wundermann iz Dunaja. — Veritti iz Beljaka.

Pri Maliču: pl. Savinschegg iz Metlike. — Deisinger iz Loke. — Tratnik iz Kočevja. — Br. Apfaltrern iz Križa. — Grof Thurn iz Radoljce. — Hirschbro iz Dunaja. — Dolenc iz Dunaja. — Dr. Schaffler iz Lemberga. — Neuhaus iz Reinscheid. — Ingovitz iz Kranja. — Landvogt iz Dunaja. — Dragovina iz Trsta. — Nagy iz Gradca. — Urbančič iz Preddvora. — Braune iz Kočevja. — Reiter iz Dunaja. — Detrich iz Notranjskega. — Langer iz Poganic.

Pri Zamoreu: Jerove iz Loke. — Del Cott iz Hrastnika. — Melernič z gospo iz Maribora. — Fuchs, Kuorot iz Reke. — Matz iz Trsta.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od

kotih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsed bolezni na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalescière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescière zasluži največjo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzimate. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchatcau (Vogesen), 23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji po nasvetu prijatelja, Revalescière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlja.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 7. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	20
1860 drž. posojilo	104	—
Akcije narodne banke	1021	—
Kreditne akcije	237	50
London	113	—
Napol.	9	1 1/2
C. k. cekini	—	—
Srebro	106	20

Javna zahvala

„prvi občni zavarovalni banki SLOVENIJI“

v Ljubljani.

Dne 2. decembra 1873 pretela je celi vasi **Srpenica** strašna nesreča. Prikazal se je namreč na strehi moje hiše plamen in se v naglici poprijel poslopja s tako silo, da ga ni bilo mogoče več zadušiti. S pomočjo sosedov in prebivalcev bližnjih vasi se je posrečilo, rešiti celo vas hudega udara in omejiti ogenj samo na mojo hišo, ki sem jo avgusta meseca pri „prvi občni zavarovalni banki Sloveniji“ v Ljubljani zavaroval. Banka „Slovenija“ je brž, ko se jej je naznanila škoda, pustila celo stvar natanko preiskati, ter mi je po ognju prouzročeno škodo denes v popolno mojo zadovoljnost izplačala, za kar se jej moram tembolj srčno zahvaliti, ker je v tem slučaju izkazala se kot závod, ki poškodovancu točno prizna, kar mu po pravici gre.

Slovenski rojaki! ki niste še zavarovani, pristopite vsi k naši domači zavarovalnici „Sloveniji“, ki je vredna, da se vsem posestnikom najiskrenejše priporoča.

Srpenica, dne 31. decembra 1873.

Andrej Breginc, l. r.

Ivan Gerželj l. r., priča.

Florijan Roth l. r., priča.

(2—2)